

НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИЙ КОМПЛЕКС ДОПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ТЕХНІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ МОЛОДИ М.КИЄВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор

Олександр ЖЕЛЕПА
(наказ № 134 від 16.10.2024)

ПОГОДЖЕНО

В.о. голови Профспілкового

комітету

Ольга БРАУНС

ВСТУПНИЙ ІНСТРУКТАЖ №1 З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПІД ЧАС ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

I. Загальні правила поведінки під час освітнього процесу, обставини та причини найбільш характерних нещасних випадків, що сталися в закладі освіти

1.1. Здобувачі освіти зобов'язані виконувати вимоги з безпеки життєдіяльності, передбачені відповідними правилами та інструкціями, дотримувати дисципліни, сумлінно навчатися.

1.2. Здобувачі освіти зобов'язані берегти обладнання, інвентар, матеріали, навчальні посібники, бережливо ставитися до майна НВК.

1.3. Здобувачі освіти зобов'язані сумлінно дотримувати правил особистої гігієни і санітарних норм.

1.4. Здобувачі освіти не повинні заходити до навчального кабінету та виходити з нього без дозволу керівника гуртка.

1.5. Не можна підходити до відкритих вікон.

1.6. Не можна бігати, штовхатися, кричати, грати в рухливі ігри під час освітнього процесу

1.7. Не можна підходити до перил, перехилятися через них, спускатися перилами сходів.

1.8. Не можна допускати грубощів, образ, застосування протиправних дій у розв'язуванні конфліктних ситуацій.

1.9. Не можна приносити до закладу освіти небезпечні предмети (різучі, колючі, вибухові, вогнебезпечні предмети, газові балончики, петарди та ін).

1.10. Не можна курити, вживати алкогольні напої, наркотичні речовини.

1.11. Слід бути обережним у найбільш травмонебезпечних місцях (уважно та спокійно спускатися сходами, перебувати в рекреаціях, біля дверей кабінетів та скляних дверей коридорів, не ховатися за ними).

1.12. Необхідно співпрацювати з адміністрацією навчального закладу щодо створення безпечних умов для навчання (повідомляти про всі недоліки, що можуть призвести до безпечних умов для навчання (повідомляти про всі недоліки, що можуть призвести до небезпеки життєдіяльності під час освітнього процесу).

1.13. Слід зважати на обставини та причини найхарактерніших нещасних випадків, що сталися закладах освіти за останні роки:

- травмування внаслідок протиправних дій інших осіб (бійками між здобувачами освіти);
- невиконання здобувачами освіти правил безпеки під час проведення спортивних занять та заходів у спортивній залі та на майданчику;

II. Вимоги пожежної безпеки в закладі освіти. знайомство з правилами пожежної безпеки

2.1. Кожен здобувач освіти зобов'язаний знати і точно виконувати правила пожежної безпеки, а при виникненні пожежі не панікувати, а виконувати вимоги інструкції та вказівки дорослих щодо виходу в безпечне від вогню місце.

2.2. Здобувачам освіти на території НВК заборонено курити і розкидати запалені сірники, застосовувати в приміщеннях відкритий вогонь (паяльні лампи, факели, запальнички тощо).

2.3. На території НВК не можна розкладати багаття, спалювати сміття, відходи, пакувальні матеріали.

2.4. Не можна використовувати у приміщеннях:

- електрокип'ятильники, чайники та інше;
- не залишати без нагляду керівника гуртка ввімкнені в електричну мережу електричні прибори.

2.5. Під час навчальних занять, масових заходів не наближатися до електроприладів, музичної апаратури, що живляться електрострумом. У разі виявлення обірваних проводів, неізольованої проводки, іскріння проводки – негайно повідомити адміністрацію НВК та відповідальних працівників.

2.6. Не можна збиратися під час проведення масових заходів, перерв – біля проходів, входів та виходів, сходинок та аварійних виходів у приміщення. Не загороджувати предметами проходи, залишати їх завжди вільними для здійснення евакуації у разі надзвичайної ситуації.

2.7. У разі виникнення пожежі або аварійної ситуації:

- негайно повідомити про це адміністрацію НВК чи відповідальну особу;
- після евакуації вишикуватися в зазначеному місці і під час переклички зазначити свою присутність для обліку евакуйованих дітей. Нікуди після евакуації без дозволу керівника гуртка не йти;
- терміново зв'язатися телефонним зв'язком за номером **101**, повідомити про пожежну або аварійну ситуацію, назвати своє прізвище, ім'я та адресу закладу, телефон свій або приймальні НВК. Коротко описати ситуацію:
  - кількість людей;
  - відкритий чи закритий вогонь;
  - наявність диму.

2.8. Правила поведінки під час пожежі в НВК у разі відсутності поруч із здобувачами освіти дорослої людини.

Пожежа у кабінеті, приміщеннях НВК:

- якщо можна вийти з кабінету через двері – слід рятуватися самому і допомогти іншим здобувачам освіти;
- якщо вихід перекрито вогнем, а здобувач освіти перебуває не вище другого поверху або поряд є дерево чи пожежна драбина, слід вибиратися з кабінету через вікно;
- під час пожежі не можна ховатися в глухі кути, під столи, в шафи, допоміжні приміщення;
- потрібно захищати органи дихання і закрити щілини дверима (краще вологими ганчірками);
- подавати сигнали рятувальникам.

Пожежа в коридорі НВК:

- перш ніж визирнути в коридор, слід торкнутися тильною стороною долоні ручки вхідних дверей. Якщо ручка гаряча, відчиняти не можна – там пожежа;
- якщо ручка дверей холодна, потрібно визирнути в коридор. Якщо там вогонь або багато диму, слід зачинити двері.
- якщо диму небагато, але він іде знизу, це означає, що пожежа на нижніх поверхах. Не можна спускатися вниз, треба зайти в кабінет, зачинити двері й чекати на допомогу рятувальників;
- якщо неможливо залишити приміщення, слід зв'язатися мобільним зв'язком за номером **101**, щоб повідомити про себе і зачинитися у приміщенні з виходом до вікна;

- якщо пожежа сталася на поверх вище, слід, попередньо захистивши органи дихання (носовички, матерчаті хустинки) спускатися вниз сходами.

III. Радіаційна безпека, дії у разі надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру

3.1. Інформацію про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, радіоактивного, хімічного, бактеріологічного зараження, катастрофічного затоплення, інших видів небезпек отримаєте сповіщення від місцевого штабу цивільного захисту, по радіо, телебаченню, преси, інших засобів зв'язку а також від керівників гуртків та адміністрації НВК.

3.2. У разі виникнення надзвичайної ситуації радіоактивного, хімічного, бактеріологічного зараження та інших видів небезпеки необхідно чітко виконувати вказівки та інструкції керівника гуртка та адміністрації НВК.

3.3. Категорично заборонено підходити до вікон, якщо евакуацію не було здійснено з приміщення НВК й вони загерметизовані, не відчиняти їх.

3.4. Не вживати воду і їжу, не організовану керівником гуртка або адміністрацією НВК. Вода в крані може бути заражена, як їжа, що перебувала на ураженому повітрі.

3.5. Якщо в кімнату приміщення, у якому ви перебуваєте, через щілини, не зачинені вікна поступає уражене повітря, слід негайно повідомити про це керівника гуртка або адміністрацію НВК. Якщо в кімнаті приміщення, у якому перебуваєте, наявне забруднення ртуттю, потрібно негайно відійти від зараженого місця, нічого не чіпати руками та негайно повідомити про це керівника гуртка та адміністрацію НВК.

3.6. Визначити, що однією з провідних методик із попередження радіоактивного захворювання є йодопрофілактика.

3.7. Під час виникнення загрози затоплення:

- чітко виконувати розпорядження й вказівки керівника гуртка, адміністрації;
- перебувати у зазначеному місці й слідувати за тим, щоб була відключена електрика й вода в приміщенні, у якому ви перебуваєте;

3.8. При снігових бурях, ураганах, смерчах та інших стихійних лихах чітко виконувати розпорядження і вказівки керівника гуртка, адміністрації: перебувати у зазначеному місці. Категорично заборонено підходити до вікон і дверей, відчиняти їх. Чітко виконувати вказівки дорослих щодо евакуації.

3.9. У разі надзвичайних ситуацій епідемічного характеру:

- мати при собі захисну пов'язку;
- не давати засобів особистої гігієни в чуже користування;
- користуватися особистим посудом, питною водою та ємкостями для пиття;
- вживати заходів щодо попередження інфекційних захворювань.

3.10. У разі виникнення землетрусу й обвалу будівлі корпусів НВК, діяти за такими правилами:

- покликати на допомогу;
- якщо хтось відгукнувся, повідомити про місце перебування і що сталося;
- спокійно чекати, поки розберуть завал;
- якщо ніхто не чує, спробувати вивільнити руки й ноги;
- роздивитися, якими предметами завалено;
- якщо вони не надто важкі, обережно розбирати завал. Намагатися не зачепити те, на чому все тримається;
- звільнившись, оглянути себе.

Якщо необхідно, надати собі першу допомогу:

- зупинити кровотечу, зафіксувати зламану кінцівку;
- якщо не зможете вибратися з будинку, слід сповістити про себе (якщо є можливість, потрібно скористатися телефоном мобільного зв'язку, стукати по трубах опалення, голосно кликати на допомогу);
- очікуючи на допомогу слід намагатися уникнути переохолодження.

IV. Безпека дорожнього руху

4.1. Здобувачі освіти зобов'язані неухильно дотримуватися правил дорожнього руху та інших нормативних актів із питань безпеки дорожнього руху;

4.2. Здобувачі освіти під час перебування на вулиці за межами НВК зобов'язані:

- рухатися по тротуарах, пішохідних або велосипедних доріжках, узбіччях, у разі їх відсутності по краю проїжджої частини автомобільної дороги чи вулиці;
- перетинати проїжджу частину автомобільної дороги, вулиці по пішохідних переходах, а в разі їх відсутності – на перехрестях по лінії тротуарів і узбіччя;
- керуватися сигналами регулювальника та світлофора (переходити тільки на зелене світло для пішохода) в місцях із регульованим дорожнім рухом;
- не затримуватися і не зупинятися без потреби на проїжджій частині автомобільної дороги, вулиці й залізничному переїзді;
- не переходити проїжджу частину автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, безпосередньо перед транспортними засобами, що наближаються поза пішохідними переходами за наявності роздільної смуги, а також у місцях, де встановлені пішохідні чи дорожні огорожі;
- стримуватися від переходу проїжджої частини при наближенні транспортного засобу з увімкненим проблісковим маячком та спеціальним звуковим сигналом;
- виходити на проїжджу частину з-за нерухомого транспортного засобу або іншої перешкоди, що обмежує видимість з боку ймовірного руху транспортних засобів упевнившись, що не наближаються інші транспортні засоби;
- здійснювати посадку в транспортний засіб лише зі спеціального майданчика, а в разі його відсутності – з тротуару чи узбіччя;
- здійснювати посадку і висадку лише після припинення руху транспортного засобу;
- не відволікати увагу водія від керування транспортним засобом (автобусом, маршрутним таксі);
- під час руху на автомобілі бути пристебнутим поясом безпеки, а на мотоциклі в застібнутому мотошоломі;

4.3. Дитина при користуванні велосипедом без двигуна, має право:

- їздити по спеціальних велосипедних доріжках, а в разі їх відсутності – по краю проїжджої частини дороги, вулиці чи узбіччю;

Зобов'язаний:

- використовувати технічно справний та належним чином обладнаний велосипед;
- не перевозити вантажів, що заважають керувати;

V. Побутовий травматизм.

Попередження та дії у разі нещасних випадків в побуті

5.1. Під нещасними випадками в побуті слід розуміти не пов'язані з освітнім процесом травми, зокрема отримані внаслідок заподіяних тілесних ушкоджень іншою особою, отруєння, самогубства, опіки, обмороження, утоплення, ураження електричним струмом, блискавкою, травми, отримані внаслідок стихійного лиха, контакту з тваринами тощо, які призвели до ушкодження здоров'я потерпілих.

5.2. Факт ушкодження здоров'я внаслідок нещасного випадку встановлює і засвідчує лікувально-профілактичний заклад.

5.3. Документом, що підтверджує ушкодження здоров'я особи, є листок непрацездатності чи довідка з лікувально-профілактичного закладу.

5.4. Для попередження побутового травматизму слід чітко виконувати правила безпеки життєдіяльності, бути обережним щодо особистого стану здоров'я оточуючих.

5.5. Виконувати дані правила безпеки життєдіяльності.

Правила для тих, хто опинився в небезпечній ситуації:

- оцінити рівень безпеки. Якщо ситуація загрожує життю, слід діяти негайно;
- якщо загрози життю не має, спочатку потрібно заспокоїтися;
- якщо не впораєтесь з ситуацією, слід скласти план дій і виконувати його;
- якщо потрібна допомога, необхідно звернутися до рятувальних служб, родичів, сусідів, випадкових перехожих;

Правила безпечної поведінки під час грози:

- якщо гроза застала вдома, слід зачинити вікна, вимкнути з розеток електроприлади, не виходити з будівлі;
  - якщо гроза застала на вулиці, потрібно намагатися сховатися в найближчому приміщенні;
  - якщо під час грози ви перебуваєте на відкритому місці, слід сховатися в яру, під кущами;
  - не можна ховатися від грози під високими поодиноким деревом, високовольтною лінією електропередач, у річці;
  - слід відкласти на 15-20 м від себе всі металеві речі;
  - якщо гроза застала в автомобілі, слід залишатися в ньому.
- Правила безпечної поведінки в місцях масового скупчення людей:
- збираючись у місця скупчення людей, потрібно відповідно одягтися;
  - на концерти, вистави, змагання краще приходити раніше;
  - після завершення краще зачекати, поки люди вийдуть;
  - у натовпі потрібно рухатися разом з усіма, намагаючись бути якомога далі від стін і дверей, до яких можуть притиснутися;
  - якщо ви впали, спробуйте підвестися, а якщо це не вдається, слід згрупуватися і захищати руками голову;
  - не можна ходити на мітинги і демонстрації протесту. Для дітей там може бути особливо небезпечно.

Правила для тих хто залишається вдома сам:

- не можна відчиняти двері незнайомим людям, навіть якщо вони назвалися працівниками комунальних служб чи поліції;
- ключі від квартири треба носити з собою, надійно заховавши або залишити у сусідів, яким довіряють батьки;
- не слід нікому розповідати про цінні речі, які є вдома.

Правила поведінки на вулиці:

- слід виконувати правило п'яти «НЕ»: не розмовляти з незнайомцями; не сідати в машину до незнайомців, не брати нічого у незнайомців; не звертати з дороги від НВК до дому; не гуляти на вулиці після того, як стемніло;
- на вулиці потрібно поводитися спокійно та впевнено;
- якщо пізно повертається додому, слід уникати задвірків, пустирів, густих заростів. Краще, якщо батьки зустрінуть і проведуть додому.
- не виносити з дому дорогі речі;
- пізньої пори не йти самим далеко від дому.

Дії у разі нещасних випадків у побуті:

- заспокоїтися та заспокоїти оточуючих;
- викликати швидку допомогу за телефоном 103;
- за можливістю надати потерпілому першу (долікарську) медичну допомогу: зупинити кровотечу, зафіксувати зламану кінцівку.

НОМЕРИ ТЕЛЕФОНІВ ЕКСТРЕННИХ СЛУЖБ:

- 101 – пожежна охорона, МНС;
- 102 – поліція;
- 103 – швидка медична допомога;
- 104 – аварійна газова служба.

VI. Правила поведінки у захисній споруді

6.1. Якщо ви почули звуки сирен, переривчасті гудки підприємств або звуки офіційного сигналу «Тривога», які тривають протягом кількох хвилин, це означає попереджувальний сигнал «УВАГА ВСІМ!». Після того, як ви почули дані звукові сигнали, необхідно спокійно, без паніки, під керівництвом відповідальних осіб (керівників гуртків під час занять з якими пролунав попереджувальний сигнал), слідувати до найближчого укриття.

6.2. Для швидкого заповнення захисної споруди особи, що укриваються, повинні заздалегідь вивчити маршрути руху. Напрямок руху до укриття зазначається покажчиками маршруту руху, вивішеними на видимих місцях.

6.3. Забороняється приносити в укриття легкозаймисті речовини або речовини, що мають сильний запах, а також громіздкі речі, приводити тварин.

6.4. Заповнювати захисну споруду необхідно організовано, без паніки. Дітей, людей похилого віку і людей з поганим самопочуттям розміщують ближче до повітроводів.

6.5. По сигналу «Закрити захисні споруди», за вказівками керівника, зупиняється допуск в сховище і закриваються вхідні двері.

6.6. Учасники освітнього процесу та інші особи, які укриваються у захисній споруді, повинні виконувати усі вказівки відповідальних осіб.

6.7. Під час перебування в укритті забороняється:

- ходити по приміщенню захисної споруди без потреби;
- без дозволу пересувати предмети, які знаходяться в укритті;
- відкривати захисні двері укриття;
- шуміти;
- палити, запалювати свічки та інші освітлювальні засоби з відкритим вогнем;
- використовувати предмети з різкими запахами.

6.8. Покидати захисну споруду можна лише після отримання звукового сигналу «Відбій повітряної тривоги» з дозволу відповідальної особи, або в разі аварійного стану, що створює загрозу життю і здоров'ю учасників навчального процесу, та інших осіб в укритті (наприклад, якщо сталася пожежа чи закінчується повітря тощо)

6.9. У разі завалу захисної споруди чи її пошкоджені відповідальні особи, не чекаючи допомоги ззовні, мають організувати роботи для відновлення можливості виходу із укриття.

6.10. Евакуацію із укриття повинно виконувати у такій послідовності: спочатку на поверхню виходять декілька людей, для того щоб надати допомогу, тим хто не може вийти самостійно, потім евакуюються люди старшого віку та діти, а після них – усі інші.